

**De impact van elektronisch toezicht in
vergelijking tot de gevangenisstraf.
Een belevingsonderzoek.**

Brussel, 21 Januari 2013

Delphine Vanhaelemeesch
t. +32 9 264 97 05
f. +32 9 264 69 71
e. Delphine.Vanhaelemeesch@Ugent.be
Januari 21, 2013

 UNIVERSITEIT
GENT

 IRCP Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

Inhoud

Januari 21, 2013

A. Introductie
B. Aandacht voor veroordeelde en huisgenoot
C. Methodologie
D. Eerste resultaten
E. Algemene conclusie

research publications conferences consultancy

 IRCP Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@Ugent.be

A. Introductie (1)

Januari 21, 2013

- Elektronisch toezicht (= ET)
- Onderzoek naar elektronisch toezicht
- Algemeen onderzoek
- Belevingsonderzoek: 2 sporen
 - Classificatie door (ex-)gedetineerden
 - Onderzoek met veroordeelden en/of huisgenoten die ervaring hebben met ET

A. Introductie: Waarom deze studie?(2)

Januari 21, 2013

In huidige academische literatuur => hiaten:

- ET wordt zelden expliciet en op kwalitatieve wijze vergeleken met de gevangenisstraf vanuit het standpunt van de ET'er.
- Weinig belevingsonderzoek die in diepte de beleving van ET nagaat bij veroordeelde én huisgenoten.
- Er is nood aan onderzoek dat de impact van ET op verschillende levensdomeinen analyseert en vergelijkt in verhouding tot de gevangenisstraf door bij de betrokkenen zelf en diens omgeving de positieve en negatieve invloed van de straf te bevragen.

A. Introductie: Onderzoeksvragen (3)

Januari 21, 2013

Wat is de impact van ET op de veroordeelde en zijn huisgenoten in vergelijking met de gevangenisstraf?

- Wat zijn de positieve en negatieve elementen van ET voor de veroordeelde in vergelijking met de gevangenisstraf?
 - Hoe verhoudt de relatie met de huisgenoot en diens beleving zich tot de negatieve en positieve factoren bepaald door de veroordeelde?
- Wat zijn de positieve en negatieve elementen van ET voor de huisgenoten in vergelijking met de gevangenisstraf?

B. Aandacht voor veroordeelde en huisgenoot (1)

Januari 22, 2013

Veronderstellingen ET

- Beleid:
ET als humaan alternatief voor de gevangenisstraf
- Publieke opinie:
“Convict bogey syndrome”: ET is ‘soft’

Belang ervaring veroordeelde

B. Aandacht voor veroordeelde en huisgenoot (2)

Januari 2, 2013

Voorwaarde in de M.O. van 25 juli 2008:

=> akkoord van de meerderjarige huisgenoot

Weinig aandacht voor huisgenoten in:

- beleid en praktijk
- academische wereld

Belang huisgenoten?

1. ET beïnvloedt leven huisgenoot
2. Belangrijke rol huisgenoot mbt succes ET

research publications conferences consultancy

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@UGent.be

C. Methodologie (1)

Januari 21, 2013

Kwalitatief design op basis van belevingsonderzoek

2 instrumenten:

- Literatuurstudie
 - Oog voor centrale begrippen
 - Doel: topiclijst ontwikkelen en inzicht verwerven
- Kwalitatieve interviews

research publications conferences consultancy

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@UGent.be

C. Methodologie (2)

Januari 21, 2013

Kwalitatieve interviews =>

Diepte-interviews met veroordeelden en huisgenoten

Kenmerken:

- Face-to-face
- Semi-gestructureerd adhv interviewleidraad

Vier delen in onderzoek:

1. Diepte-interview met ET'ers (via JH Gent & JH Brugge): N = 60
2. Diepte-interview met hun huisgenoten: N = 25
3. Diepte-interview met ex-ET'ers (via gevangenis Gent): N = ?
4. Eigen ervaring ET

D. Eerste resultaten

Januari 21, 2013

D1. De beleving van veroordeelden

D2. De beleving van huisgenoten

11

D1. De beleving van **veroordeelden**: methodologie

Januari 21, 2013

Populatie en steekproef

- Vlaamse veroordeelden onder ET

Contact en setting

- Justitiehuis Gent

Kwalitatieve interviews

- 27 open interviews over hun ervaring met ET

research publications conferences consultancy

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@UGent.be

12

D1. De ervaring van **veroordeelden**: resultaten

Januari 21, 2013

- Algemeen
- Sociaal leven
- Werk en financiële situatie
- Vrijheid
- Emoties
- Technische kenmerken
- Conclusie

research publications conferences consultancy

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@UGent.be

D1. Resultaten: algemeen

Januari 21, 2013

ET vs gevangenis

De beleving is uniek

Algemeen beeld

- Straf EN gunst
- Voordelen > nadelen
- Voorkeur: ET (soms gevangenis)

D. Resultaten: sociaal leven

Januari 21, 2013

Grootste voordeel: thuis zijn

Gezin: samen zijn met partner en kinderen

- Maar: ↑ discussies door ET

Familie en vrienden

- Contact onderhouden
- Nieuwe contacten leggen: moeilijk
- Soms: beperking sociaal leven

D. Resultaten: werk en financiële situatie

Januari 21, 2013

- **Werk:**
 - Mogelijkheid om te werken: flexibel systeem
 - Moeilijk om werk te vinden
- **Financiële situatie**
 - Inkomen
 - Via werk
 - Via justitie
 - Kosten omwille van ET
 - Telefoonrekeningen
 - Verplaatsingskosten

D. Resultaten: vrijheid

Januari 21, 2013

Ze voelen zich vrij, want ze zijn niet opgesloten

- Keuzevrijheid
- Ze kunnen soms naar buiten

Moeilijkheden: beperkte vrijheid

- Geografische beperkingen
- Beperkingen mbt uurrooster
- Resultaat: verleiding

17

D. Resultaten: emoties

Januari 21, 2013

Het gevoel bekeken te worden

Stres

Angst

Zichtbaarheid van ET

research

publications

conferences

consultancy

www.ircp.org

IRCP Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@UGent.be

18

D. Resultaten: technische kenmerken

Januari 21, 2013

Uurrooster

NCET

research

publications

conferences

consultancy

www.ircp.org

IRCP Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@UGent.be

D. Conclusie

Januari 21, 2013

Soft alternatief?

- ET > gevangenisstraf
- Voordelen MAAR ook nadelen
 - Belangrijk: aandacht voor beide
 - Momenteel: weinig aandacht voor de nadelen

› Vooroordelen dienen verfijnd te worden!

D2. De beleving van huisgenoten: methodologie

Januari 21, 2013

Populatie

- Huisgenoten van ET'ers

Sample (n = 25)

- *Geslacht*: vrouw (22) – man (3)
- *Origine*: België (21) – Nederland (1) – India (1) – Kosovo (1) – Turkije (1)
- *Leeftijd*: tussen 17 en 74 – gemiddelde leeftijd = 37
- *Relatie*: partner (15), familielid (9), goede vriend (1)
- *Kinderen*: ja (20) – nee (5)
- *Werk situatie*: werk (11) – loopbaanonderbreking (1) – werkzoekend (4) – opleiding (3) – uitkeringsgerechtigd (2) – pensioen (3)
- *Ervaring ET*: ervaring van ≤ 2 maanden (11) – ervaring tussen 2 en 3 maanden (7) – > 3 maanden (7)
- *Indirecte ervaring detentie*: > 1 maand (16)

Setting

- In hun huis

Kwalitatieve interviews

- 25 open face to face interviews over hun ervaring met ET
- Gemiddelde duurtijd: 1u17m15s

D2. Resultaten: hun rol tijdens ET

Januari 21, 2013

A. Toezicht

Ik controleerde hem veel op zijn uren, omdat ik weet dat het een man is. Als hij er zijn voeten aan veegt dan... Het was maar twee maanden en ik dacht "ik zal het wel over nemen". [...] Mijn vriend zei dikwijls tegen mij, ge zijt gij toch zijn moeder niet maar ja... Het is in mijn huis en dan wil ik dat alles vlot verloopt. (goede vriendin)

B. Morele steun

Ja we proberen hem te 'paaïen', als hij zegt "ik kan niet naar daar...", dan zeg ik "jawel, straks kan je er heen". Een beetje moed inspreken eigenlijk... (partner)

Cartoonist: J. Van Russelt
Journal: Journal du Droit des Jeunes n° 311, January 2012

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@Ugent.be

[research](#)
[publications](#)
[conferences](#)
[consultancy](#)

IRCP Institute for
 International Research on Criminal Policy
 Ghent University

D2. Conclusie

Januari 21, 2013

Algemene conclusie: meer voordelen dan nadelen

Twee grote invloeden:

1. Invloed op hun leven
2. Controle

=> Nood aan het erkennen van deze invloed

www.ircp.org

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@Ugent.be

[research](#)
[publications](#)
[conferences](#)
[consultancy](#)

IRCP Institute for
International Research on Criminal Policy
Queens University

E. Algemene conclusie

Januari 21, 2013

www.ircp.org

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University

Delphine Vanhaelemeesch
+32 9 264 97 05
Delphine.Vanhaelemeesch@Ugent.be

www.ircp.org

Contact Speaker

Delphine Vanhaelemeesch

t. +32 9 264 97 05

f. +32 9 264 69 71

e. Delphine.Vanhaelemeesch@Ugent.be

IRCP

Ghent University
Universiteitstraat 4
B – 9000 Ghent

Institute for
International Research on Criminal Policy
Ghent University